

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2281/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Mateřská škola a základní škola Slezské diakonie
Sídlo:	SPC 54, 794 01 Krnov
IČ:	69 594 091
Identifikátor:	610 550 900
Právní forma:	školská právnická osoba
Zastoupená:	Mgr. Svatoplukem Chlápkem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Slezská církev evangelická augsburského vyznání
Místo inspekční činnosti:	základní škola SPC 54, základní škola Hlubčická 11, Krnov
Termín inspekční činnosti:	22. – 24. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy speciální a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost je zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Tematické šetření – Podpora rozvoje sociální gramotnosti.

Aktuální stav školy

Ke dni 30. června 2011 byla zrušena Základní škola Krnov, Hlubčická 11, příspěvková organizace a od 1. července 2011 byla organizačně připojena k Církevní základní škole

a mateřské škole. S účinností od 1. září 2011 došlo k změně názvu školské právnické osoby na Mateřská škola a základní škola Slezské diakonie. Sledovaná instituce sdružuje základní školu (dále jen školu) s kapacitou 128 žáků, mateřskou školu s kapacitou 10 dětí a školní družinu s kapacitou 86 žáků. Jejím zřizovatelem je Slezská církev evangelická augsburského vyznání. Škola je zaměřena na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – žáky s mentálním postižením. Ke dni inspekce navštěvovalo školu 89 žáků, z nichž šestnáct dojíždí ze sedmi okolních obcí. Naplněnost školy je 70 % z celkové kapacity. V průběhu posledních třech let se počet žáků výrazně neměnil (školní rok 2009/2010 – 167 žáků, 2010/2011 – 175 žáků). V šesti třídách ve druhém až devátém ročníku základní školy praktické probíhá výuka podle „Školního vzdělávacího programu Porozumění, 79-01-C/01 Základní škola“ vycházejícího z přílohy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Dva žáci se středním mentálním postižením se vzdělávají podle „Školního vzdělávacího programu speciální školy 79-01-B/01 Základní škola“ vytvořeného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání Základní škola speciální (RVP ZŠS) a dva žáci se vzdělávají podle dobiňujícího programu Pomocná škola. Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami probíhá v prvním, druhém a osmém ročníku podle ŠVP „Učíme se pro život... (vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální pro žáky se středně těžkým, těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami)“. Ve zbývajících ročnících je realizovaný dobiňující vzdělávací program Rehabilitační program pomocné školy. Ve škole je také zřízený přípravný ročník základní školy speciální.

Výuka probíhá ve dvou budovách. V plně bezbariérovém objektu na SPC č. 54, kde jsou vzdělávání žáci s těžkým mentálním postižením, jsou čtyři kmenové učebny, herna, keramická dílna, cvičný byt – kuchyňka a zázemí pro žáky a zaměstnance. Potřební žáci mohou využívat rehabilitaci, jídelnu a dílny ve středisku Slezské diakonie Benjamín, se kterým škola sdílí společnou budovu a velmi úzce spolupracuje. Pro pobyt venku jsou využívány terasy, přístupné z každé třídy, zahrada a nové hřiště v „Zahradě setkávání“. Všechny učebny jsou vybaveny počítačem se speciálním softwarem a dotykovou obrazovkou, velkým množstvím speciálních pomůcek k výuce, hrám i sportu. V rámci spolupráce se Střední školou automobilní, mechanizace a podnikání Krnov je k dispozici její velká tělocvična.

V budově na Hlubčické 11, kde jsou vzdělávání žáci s lehkým mentálním postižením, se nachází šest kmenových učeben, odborná učebna ICT a hudební výchovy s jedenácti počítači, ozvučovacími zařízeními a plazmovou televizí, žákovská knihovna, žákovská kuchyně, školní dílny, strojovna, prostory školní družiny a zázemí pro pracovníky školy. Ve sborovně je umístěn počítač pro učitele a kopírka. Škola je vybavena výškově stavitelným žákovským nábytkem. K pohybovým aktivitám slouží malá tělocvična a sportovní areál s běžeckou dráhou, fotbalovým a volejbalovým hřištěm. V areálu školy je také školní pozemek. Součástí výbavy je dostatečné množství pomůcek. Všechny prostory školy jsou čisté a esteticky vyzdobené.

V letošním školním roce působí v základní škole včetně ředitele celkem devatenáct pedagogických pracovníků. V základní škole speciální zajišťují výuku čtyři učitelky a pět pedagogických asistentek. Podmínky odborné kvalifikace splňuje jedna vyučující, dvě si příslušné vzdělání doplňují vysokoškolským studiem. V základní škole praktické vyučuje sedm učitelů, z nichž pět má odbornou kvalifikaci. Potřebným žákům se zde věnuje jedna pedagogická asistentka. Provoz školní družiny zabezpečuje vychovatelka s požadovaným vzděláním.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje zákonné zástupce i širokou veřejnost o výsledcích své práce, vzdělávací nabídce a přijímání žáků k základnímu vzdělávání prostřednictvím webových stránek, regionálního tisku, letáků a dnů otevřených dveří. Poskytuje žákům komplexní péči v rámci školy (školní družinu, volnočasové aktivity, rehabilitační péči), je zapojena do projektu „Ovoce do škol“. Ke vzdělávání přijímá škola všechny děti a žáky splňující podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. Prvky diskriminace nebyly zjištěny.

Identifikaci a evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a následně odpovídající způsob jejich vzdělávání zabezpečuje škola ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem (SPC) a místně příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP). Obsahy ŠVP jsou zaměřeny na specifické požadavky žáků s mentálním postižením a zohledňují práci žáků se souběžným postižením více vadami a poruchami autistického spektra. Vzdělávací programy odpovídají zásadám a cílům stanoveným ve školském zákoně a přizpůsobují se závěrům vyplývajícím z vlastního hodnocení. Disponibilní hodiny v ŠVP „Porozumění“ posilují na 1. stupni matematiku (5 hodin), český jazyk a literaturu (2 hodiny) a vzdělávací oblast člověk a jeho svět (2 hodiny). Na 2. stupni je navýšena časová dotace pro informační a komunikační technologie a pracovní činnosti (po 4 hodinách), český jazyk a literaturu (2 hodiny) a cizí jazyk (1 hodina). Ve „Školním vzdělávacím programu speciální školy 79-01-B/01 Základní škola“ je na 1. stupni posílena matematika (8 hodin) a vzdělávací oblast člověk a jeho svět (2 hodiny), na 2. stupni matematika (4 hodiny), výchova ke zdraví (2 hodiny) pracovní činnosti (2 hodiny) a vzdělávací oblast člověk a příroda (1 hodina).

Inspekční hospitace proběhly v základní škole praktické a základní škole speciální ve třídách pro žáky s lehkým, středně těžkým a těžkým mentálním postižením, s poruchami autistického spektra, popřípadě se souběžným postižením více vadami. Struktura vyučovacích hodin odpovídala mentálním schopnostem žáků. Byly často střídány vyučovací metody a činnosti. Dílčí pokroky žáků byly podporovány neustálým kladným hodnocením a účinnou motivací. Důraz byl kladen na vytváření komunikativních dovedností. Vyučující vyžadovali od žáků srozumitelné odpovědi. Důsledně trvali na aktivní komunikaci žáků v rámci individuálních možností. Zařazovali přiměřené formy práce a využívali adekvátní učební pomůcky k usnadnění zvládnutí učiva. Respektovali individuální potřeby žáků a dbali rovněž na upevňování základních hygienických a sebeobslužných návyků. Ve třídách panovala velmi příjemná pracovní atmosféra, komunikace mezi žáky a učiteli byla otevřená a přátelská. Efektivitu výuky podporovala promyšlená spolupráce vyučujících s pedagogickými asistenty.

Průběžné výsledky vzdělávání žáků sleduje vedení školy v rámci své hospitační a kontrolní činnosti. Úroveň dosažených znalostí ověřují vyučující pomocí vlastních školních testů a prověrek. Komplexní péči o potřebné žáky na škole zajišťují výchovný poradce, jehož funkci vykonává ředitel školy, metodička prevence sociálně patologických jevů, všichni vyučující i pedagogické asistentky. Při identifikaci hlubších problémů je zákonným zástupcům doporučováno opakované odborné vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení a na jeho základě jsou přijímána opatření vedoucí k nápravě.

Problematikou prevence projevů rizikového chování se zabývá školní metodička prevence spolu s výchovným poradcem. Jejich činnost je podložena zpracovanou dokumentací. Hlavní důraz škola klade na dodržování základních pravidel slušného chování. O výchovných problémech jsou prostřednictvím žakovských knížek ihned informováni zákonní zástupci žáků. Závažnější problémy jsou řešeny individuálně, popř. ve třídách nebo jednáním se zákonnými zástupci. Žákům je poskytována zpětná vazba

prostřednictvím výchovných opatření. V minulém školním roce bylo uděleno jedenáct pochval třídního učitele, osm napomenutí třídního učitele, tři důtky třídního učitele a v jednom případě byl udělen snížený stupeň z chování. K systematickému provádění prevence patří také účast na besedách, přednáškách nebo filmových představeních zaměřených na problematiku rizikového chování, nabídka zájmové činnosti a organizování volnočasových aktivit. Přínosné jsou vztahy s Hasičským záchranným sborem a Policií ČR, jejichž preventivně výchovných programů se žáci zúčastňují. Činnost školy je v těchto oblastech funkční, je analyzována a jsou přijímána adekvátní opatření.

K dosažení cílů stanovených ve školních vzdělávacích programech přispívá zapojení školy do projektů a spolupráce s dalšími institucemi. Osvědčil se například integrační program pro žáky speciální školy uskutečňovaný společně s Mateřskou školou Krnov, Žižkova 34. V součinnosti s Městským úřadem Krnov se podílí na koordinaci školské politiky a realizaci Komunitního plánování sociálních služeb.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací činnost školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. Údaje uvedené v dokumentu osvědčujícím vznik školy (její název a sídlo včetně vymezení předmětu činnosti) a v rozhodnutích MŠMT o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností.

Všechny výše uvedené školní vzdělávací programy jsou zpracovány podle požadavků školského zákona a jsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy pro základní vzdělávání RVP ZV – LMP a RVP ZŠS. Navazují na reálné podmínky a možnosti školy v oblasti personálního obsazení, materiálního vybavení a finančních možností. ŠVP zpracovaný pro školní družinu odpovídá právním předpisům, jeho obsah je v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 školského zákona.

Ředitel splňuje předpoklady pro výkon funkce. Řídící a kontrolní pravomoci deleguje i na nižší články řízení. Pracovníci mají možnost podílet se na strategickém i dílčím plánování. Zásadní dokumenty a rozhodnutí vztahující se k realizovaným vzdělávacím programům projednává na svých zasedáních pedagogická rada. V oblasti státní správy plní ředitel školy povinnosti vyplývající ze zákona. Spolupracuje se školskou radou, které umožňuje přístup k potřebným informacím a dokumentům. Podporuje další vzdělávání pedagogů, které vychází z dlouhodobých cílů školy, je zaměřeno především na zvyšování odborné kvalifikace v oboru speciální pedagogiky, vytváření klíčových kompetencí u žáků a vychází rovněž vstříc individuálním požadavkům vyučujících. Vnitřní kontrolní mechanismy jsou funkční, řídí se plánem kontrolní a hospitační činnosti. Vlastní hodnocení školy obsahuje prokazatelné výsledky její práce v jednotlivých oblastech se stanovením opatření pro příští období. Vedení povinné dokumentace, organizace vzdělávání a počty žáků ve třídách jsou v souladu s ustanoveními platných právních předpisů. Ve zpracovaných dokumentech jsou stanoveny podmínky provozu školy, popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při všech činnostech, které pořádá. Žáci jsou prokazatelným způsobem seznamováni se školním řádem a bezpečnostními riziky, včetně předcházení úrazům. Zásady bezpečnosti a hygieny jsou zakotveny ve školním řádu a řádech odborných učeben. Prevence školní úrazovosti je účinná.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení ŠVP byly sledovány na základě ekonomických ukazatelů za období let 2008 až 2010. Škola v hodnoceném období hospodařila s prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, s prostředky na rozvojové projekty a s ostatními zdroji (sponzorské dary, školné a příspěvky na dopravu). Dotace ze státního rozpočtu činily v průměru 94 % celkových ročních neinvestičních výdajů školy a byly využity především na mzdy a související zákonné odvody, ostatní platby za provedenou práci, učební pomůcky, učebnice, učební texty, základní školní potřeby, další vzdělávání pedagogických pracovníků a provozní náklady školy (materiál, energie, služby, opravy a údržba).

Škola využila možnosti rozvojových programů vyhlašovaných MŠMT a získala účelové dotace na projekty (zvýšení nenárokových složek mezd a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků, posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, kompenzační pomůcky, financování asistentů pedagogů pro žáky se zdravotním postižením a školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání). Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů.

Budovy jsou ve vlastnictví Města Krnov a škole byly předány do nájmu za symbolickou cenu. Běžnou údržbu škola hradila z vlastních zdrojů.

Škola určovala priority k zabezpečení realizace ŠVP podle svých rozpočtových možností a v souladu se záměry rozvoje.

Závěry

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola dodržuje zásady a cíle školského zákona, respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělávání.

Škola průběžně sleduje míru dosažení požadovaných výstupů v klíčových předmětech podle realizovaných školních vzdělávacích programů a v souladu s vlastním hodnocením přijímá příslušná opatření.

Vzdělávací a mimoškolní aktivity školy podporují rozvoj žákovy osobnosti se zřetelem na individuální zvláštnosti. Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj klíčových kompetencí žáků s důrazem na základní pracovní, hygienické a komunikativní návyky. Dlouhodobé cílevědomé působení na žáky vede k předpokladu jejich budoucího úspěšného zařazení do společnosti.

Škola vytváří podmínky pro zdravý vývoj žáků, zajišťuje bezpečnost a ochranu jejich zdraví. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika včetně šikany a přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školních vzdělávacích programů.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Husova 17, 746 01 Opava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Opavě dne 19. 12. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Vondra v. r.

Mgr. Ivan Tuček, školní inspektor

Tuček v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ledabylová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Krnově dne 5. 1. 2012

(razítko)

Mgr. Svatopluk Chlápek, ředitel školy

Chlápek v. r.

Připomínky ředitele školy

20. 1. 2012

Připomínky nebyly podány.